

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova

Adresa: Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 416 330
fax: +382 20 225 702
www.mvp.gov.me

Br: 7/1-904/25-5201

3. decembar 2025.

IZVJEŠTAJ

o učešću predsjednika Vlade Crne Gore Milojka Spajića na Samitu Berlinskog procesa, London, Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, 22. oktobra 2025. godine

Predsjednik Vlade Crne Gore Milojko Spajić je, na poziv predsjednika Vlade Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske Kima Stamera, učestvovao na Samitu Berlinskog procesa, koji je održan u Londonu, 22. oktobra 2025. godine.

U delegaciji su bili i: ministarka javnih radova **Majda Adžović**, otpravnica poslova a.i. u Ambasadi Crne Gore u UK **Nataša Popović-Jovović**, glavni savjetnik predsjednika Vlade **Branko Krvavac** i savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku politiku **Milica Perišić**.

Na Samitu su, pored predsjednika Vlade Ujedinjenog Kraljevstva učestvovali i predsjednici vlada država Zapadnog Balkana, kao i iz Austrije, Bugarske, Hrvatske, Njemačke, Grčke, Irske, Italije, Poljske i Slovenije, zatim predstavnici institucija EU, i regionalnih organizacija uključenih u Berlinski proces.

Samit je predstavljao priliku da se ponovo potvrdi zajednička posvećenost bezbjednosti, stabilnosti i prosperitetu širom Zapadnog Balkana i Evrope, vođeni utvrđenim principima Berlinskog procesa. Teme Samita su bile jačanje regionalne bezbjednosti, migracije i podsticanje ekonomskog rasta.

U okviru migracija i bezbjednosti, lideri članica Berlinskog procesa su se saglasili da ilegalna migracija i organizovani kriminal vezan za migracije predstavljaju ozbiljan izazov za Evropu, te je prepoznata potreba za regionalnom saradnjom u jačanju granica i boljoj razmjeni informacija. Dogovoreno je da šest zemalja Zapadnog Balkana učestvuje u Joint Migration Task Force (JMTF), u okviru formata Berlinskog procesa, bez prejudiciranja postojećih stavova o statusu — radi koordinisanog djelovanja. Predviđeno je jače uključivanje saradnje sa FRONTEX i razmjena biometrijskih podataka radi efikasnijeg upravljanja spoljnim granicama.

U oblasti ekonomske saradnje i rasta, pozdravljeni su rezultati RCC-a u implementaciji obaveza iz Berlinskog procesa. Potvrđena je važnost implementacije Zajedničkog regionalnog tržišta (CRM) i saradnje kroz CEFTA za povećanje konkurentnosti, trgovine i približavanje standardima EU. Fokus je stavljen i na digitalizaciju, unapređenje trgovinskih procedura (npr. priznavanje kvalifikacija, automatizacija carinskih i trgovačkih procesa), sa ciljem da uslovi za biznis i investicije budu povoljniji. Zelena transformacija i održivi razvoj, kroz obaveze ka zelenoj agendi, energetske efikasnosti i zelenoj infrastrukturi, prepoznati su kao ključni element budućeg razvoja regiona.

U pogledu mobilnosti društva, migracija radne snage i obrazovanja, lideri su pozdravili rad foruma posvećenih omladini i civilnom društvu: naglašena je potreba da cirkularna mobilnost (rad, studije, profesionalna migracija) postane prilika, a ne problem — uz uslove za povratak, reintegraciju i mobilnost u regionu. Prepoznat je značaj organizacija poput Regionalne kancelarije za saradnju mladih (RYCO) u jačanju regionalne saradnje, omladinske mobilnosti i suzbijanju “odliva mozgova”.

Predsjednik Vlade Crne Gore Milojko Spajić je istakao da je 2026. posebno važna za Crnu Goru jer, između ostalog, planira da zatvori sva pregovaračka poglavlja i formalno zaključi pristupne pregovore. Sljedeće godine Crna Gora obilježava 20 godina od obnove državne nezavisnosti, a ujedno će biti domaćin Samita EU–Zapadni Balkan i preuzeti predsjedavanje Komitetom ministara Savjeta Evrope. U ovom duhu, i s obzirom na značaj inicijative, Crna Gora je spremna da preuzme i predsjedavanje Berlinskim procesom. Preuzimanje predsjedavanja znači da Crna Gora i region treba da se posvete implementaciji Zajedničkog regionalnog tržišta i Zelene agende, uz pojačanu saradnju u oblastima digitalnih i bezbjednosnih inicijativa, mobilnosti, obrazovanja, nauke i inovacija. Ocijenio je da je vrijeme Zapadni Balkan bude prepoznat kao nova evropska razvojna zona, i da političke deklaracije treba da prate konkretni ekonomski rezultati, kako bi građani osjetili benefite

Predsjednik Vlade je podsjetio da je Crna Gora nedavno pristupila SEPA sistemu, što približava kompanije i građane evropskom finansijskom tržištu; i pozdravio razvoj regionalnih platformi — uključujući Centar za sajber-bezbjednost Zapadnog Balkana (WB3C) u Podgorici — kao ključnih za bezbjednost i digitalnu saradnju.

Predsjednik Vlade je naglasio da kad Zapadni Balkan i Evropska unija djeluju sa ambicijom i strateškom vizijom, napredak je stvaran i mjerljiv. Od održivih investicionih okvira do usvajanja standarda za zelene obveznice i Regionalne platforme za inovacije, 2025. godina je bila godina opipljivih rezultata. Jednako tako, snažan simboličan i praktičan korak naprijed predstavljalo bi ukidanje roming naknada između Evropske unije i Zapadnog Balkana. Ostvarivanje „Rominga kao kod kuće“ poslalo bi snažnu poruku jedinstva i ravnopravnosti, povezalno građane na najdirektniji mogući način i ojačalo jedinstveno digitalno tržište.

Na marginama Samita, predsjednik Vlade Milojko Spajić učestvovao je na panelu u organizaciji Čatam Hausa, te imao odvojene sastanke sa kancelarom SR Njemačke Fridrihom Mercom generalnim direktorom Londonskog suda za međunarodnu arbitražu Kevinom Nešom, državnim ministrom u Ministarstvu odbrane lordom Vernonom Koakerom, generalnim direktorom organizacije DIANA Džejsmom Apaturajem, te predstavnicima vodećih japanskih kompanija sa sjedištem u Londonu.

U fokusu Panela bio je napredak u pristupanju Evropskoj uniji za zemlje Zapadnog Balkana, te ciljevi Crne Gore u narednom periodu, kao i izazovi sa kojima se zemlje suočavaju na tom putu.

U razgovoru s njemačkim kancelarom, istaknuto je da Crna Gora ima snažnu podršku Njemačke, te da će u narednoj fazi procesa pristupanja Uniji posebnu važnost imati crnogorsko predsjedavanje Berlinskim procesom naredne godine. To će, biti od izuzetnog značaja za unapređenje saradnje između Evropske unije i Zapadnog Balkana. Poseban akcenat stavljen je na produbljivanje ekonomske saradnje, jačanje investicionih veza i otvaranje novih mogućnosti za njemačke investitore u Crnoj Gori, naročito u oblastima energetike, turizma i digitalne transformacije. Njemački kancelar je ocijenio i da Crna Gora ostvaruje značajan napredak na evropskom putu i izuzetno je važno da nastavi tim tempom kako bi se i ekonomski osnažena pridružila Evropskoj uniji.

Na sastanku sa generalnim direktorom Londonskog suda za međunarodnu arbitražu Kevinom Nešom, razmijenjena su mišljenja o uspostavljanju Suda za međunarodnu arbitražu u Crnoj Gori kao ključnog koraka ka jačanju pravne sigurnosti i investicionog ambijenta.

Na sastanku predsjednika s državnim ministrom u Ministarstvu odbrane Ujedinjenog Kraljevstva bilo je riječi o daljem snaženju ukupnih odnosa dvije zemlje saveznice u oblastima odbrane i bezbjednosti.

Na sastanku s direktorom NATO tijela DIANA, razmijenjena su mišljenja o jačanju saradnje u oblasti kritičnih tehnologija, te na koje načine Crna Gora može da doprinese aktivnostima organizacije. U tom smislu, ukazano je na potencijale koje pruža Regionalni centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana sa sjedištem u Crnoj Gori, kao i razmotrene mogućnosti za snaženje saradnje u oblasti jačanja kritične infrastrukture.

Na sastanku s japanskim kompanijama, predstavljeni su investicioni potencijali. Predsjednik Vlade Spajić je istakao je da je Crna Gora započela veliki investicioni ciklus, te da su u toku projekti vrijedni blizu tri milijarde eura u oblasti infrastrukture, energetike, transporta. Crna Gora, sa konkurentnom poreskom politikom, pristupačnom cijenom električne energije, članstvom u SEPA i NATO standardima, zelenom tranzicijom, predstavlja sigurno i inspirativno okruženje za investitore. Na sastanku je zaključeno da reforme koje sprovodi i napredak u evropskoj integraciji, pozicioniraju Crnu Goru kao važnu tačku za investicije vodećih japanskih kompanija.

OCJENA POSJETE:

Posjeta je ocijenjena kao uspješna. Samit je bio prilika da se sumiraju ostvareni rezultati u okviru Berlinskog procesa, i da se Crna Gora dodatno afirmiše kao aktivna učesnica Berlinskog procesa, snažna zagovornica regionalne saradnje i lider u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Samit je posebno značajan jer je Crna Gora preuzela predsjedavanje Berlinskim procesom sljedeće godine. Bilateralni sastanci i učešće na panelu na marginama, predstavljali su značajnu priliku da se afirmišu crnogorska evropska perspektiva, i razmotre modaliteti saradnje i potencijali za investicije.

PREDLOG ZAKLJUČKA

Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2025. godine, razmotrila i usvojila Izvještaj o učešću predsjednika Vlade Crne Gore Milojka Spajića na Samitu Berlinskog procesa, London, Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, 22. oktobra 2025.